

طغارجق

بعض منتخب آثار الله فنونك دلالت اينديكي بر طاقم غرائب كشافيات و حكمای
متقدمين و متأخرين طرفه من ايراد ايديلان محالكت مفيدده في و بعض تراجم
احوالی حاویدر .

محرری

{ احمد مدحت }

جزء نومروسی

۱

مواد مندرجده

۱۶	فرستاد	۰۲	افاده مرام
۲۰	عثمانوچدنك اصلاحی	۰۳	كتاب مطالعه سی
۲۵	ارضك قدری	۰۶	گذران حیات
۲۶	علم ایلله فن	۰۷	احمد مدحت
۲۹	قریم محاربده سنك مبدئی	۱۰	دیوژنك ترجمه حالی
		۱۵	حیواناتده افکار جمعیت

فیثاتی ۴ غروشددر .

ایلك دفعه

اولق اوزره محررك ذائنه مخصوص مطبعه باصلدی .

استانبول

۱۲۸۸

حاصلی بوسونه مقاله سنک روش
افاده سنده انسانی دائما بو کونک باسی
ارقه سندن انکده اولدیغنی کوسر یور .
آه انسانلرک روش حال وحرکتلرینه
باقدجه بن کور یورم که بونلری ارقه سندن
ایتن اولیوب «امید فردا» دائما اوکندن
بدوب کونور یور .

آه انسانلر او انسانلر دکلیدر که
صاجلرینک صفالرینک سودکی اغارمی
ارتق دفتر امیدینک قیودا سودی سیلنه رک
یم بیاض قالدیغنه بداهة دلالت انکده
بولدیغنی حالده آیتدییه باقرق حالا سواد
امید ارامقده وعلی الخصوص بمضلری
کندی کندینی الدامق ایچون صفاتی صاجنی
صنعی بویامقده در .

سکریوز سنه طیانغه مستعد اولان
ایندییه یابان انسانلرک الک اول بونلری
کندیلری ایچون بایدقلری فکرینسه
دوشمیب ده اولاد واخفادی ایچون
بایدقلری الک اول خاطرلرینه خطورایتدیکی
دعوا ایدیلر بلورمی ؟

طوغریسی بنم کوردیکمه قالور ایسه
عربریول وانسان اویولک بولجیسی ایسه ده
یابول زفری قراکاده در . ویاخود بولجینک
ایکی کوزی دخی سکورد در . خارجا
بر بوسونه بولمی که مشله عرفانی یاردمله
بولولک ایلروسی کبروسی و بولجینک حالنی
کوروب دقایق احواله دقت یاسون ده برمنوال
معرجم علا الاطلاق بر عمر اوزرینه بویله برمه مقاله
قله الیداسون .

مع هذا بوقاروده بدأ کلامه دخی

دیدیکم کی مقاله بی سادله لکبله برابر ویاخود
ساده ایگندن طسولایی الک زیاده تقدیر
ایدنلردنم . مادام که بز یعنی انسانلر
بولمزی و بولرک ایلروسی کورمه امکده بز
بز بر (ودها طوغریسی بر قاج بیک)
بوسونه لازم و بوسونه نک دخی بویله بر
(ودها طوغریسی بر قاج بیک) مقاله سی
مقتضیدر که بزم ایچون شهره عمرده برمشعه
هدی اولسون .

دیورنک ترجمه حالی

ایکی اوج سنه دنبری اسمنه منسوب
چیقان غزته نک شار یواربق براسانه شویر
افکاره ایتدیکی خدمت دیورنک اسمنی
عثمانلی اولاندن هسان جله نک قولاقنه
ایصال ایشدر .

طغارجقمرده برطاقم ذوات مشهوره نک
ترجمه حاللری بولنه جنی جهته الک اول
کندی نامنه بونجه اسمنه فادهلر انکده
اولدیغنز فیلسوف مشهورک ترجمه حالنی
درج ایلک بزم ایچون بر بورج حکمته
کیرمشدر .

حکیم مشارالیه قره دکز ساحلی اوزرنده
واقع اولوب الحاقه هذ عثمانلی وطنی ایچنده
بولتان سینوب شهرنده طوغمشدر . مشار
الیهک پدیری صراف اولوب اول زمانده
متداول اولان سکه بی تقلید نهتمتده پدیرینه
اشتراکی روایت اولدیغندن وطنی ترکه
مجبور اولمشدر .

اشبو ترجمه حالی ترجمه وجع ایلدیکم

آثار دبوزنك تاريخ ولادتشده اختلاف
ايلدكلردين بوليه نك قاموس تواريفنى معتبر
طوتدم . بوليه مشارالهم ولادتى ميلاد
عيسادى ۱۳ سئنه مقدم وقوعبولديغى
روايت ايدبور .

مشارالهمك برنجى استعدادى عمومك
اسيرى اولديغى ثروت وسعادتى رد ايدونك
سعادت كامله بى فقر و ضرورت ايچنده
ارامق ايدى . اشته شوافكار فيلسوفانه بيه
مبنى سنيوبدن چيقوبده آتديه كلديكى
زمان (آتيسمن) نام فيلسوفك درس
عموميسنه مداومت باشلادى .

دبوزنك بر سوال محرار افكار
مخصوصه سى ووافكار اوزر بنده اصرارده
اولان عزم وجزى حكيم انيسمنك معلومى
اولديغندن اول امرده بوليه بر بلالى شاكردى
مجلسنه قبول ائدى . فقط دبوزنك بوعدم
قبوله قولاق و برميوب بنده دوام ايلدى .
انيسمنك آتى قوودى . بنده دوام ايلدى .
حتى معلم مشاراليه بركون انده كى عصابه
مهورايب دبوزنى دو كه دو كه قسوموقى
ايسنه دى . دبوزنك دولك اى معلم دولك
فقططن ايدرم كه بى كند كدن تبعيد ايچون
اول قدر فوتلى بر عصابه مزىك كه صرتمده
يار الغسون . ديدى .

انيسمنك حكيم مشهور سفاطك شاكر
دانندن اولوب فلسفيى بون بون فتونك
غايى اعتقاد ايتيه رك فلب سليم وطبع مستقيى
فلسفليت ايچون اساس اتخاذايش و بنا برين
بو اساسدن محروم بولسا تارك مزيت
انسانيه دن دى محروميت لر بى حكيم اغمكه .

بولمشيدى . بواساس وقاصده دبوزنك
دركار اولان استعداديه مبنى بك آز رزمان
ايچنده معينه دى غلبه سى استغراب
اولندجى بر حالدر . مشاراليه بر كره قانون
انسانيتى نظر دفته آلدقون صكره ارتق
زمانى خلقنك بر طاسم خيال خام و بيهوده
اوهام ايله كند يلر بنده عادت ايدمش
اولدقلى كافه اصول وعاداتى و اخلاقى
وافكارى او قدر قوى بر صورتله جرح ورد
باشلادى كه ناس بيشنه يياغى مدخول
اونور ايدى .

فقط بويكى حالر كند يلى مابوس
اغيوب مسلكنده فوق العاده ميسانه
و خصوصيه سرعت اتقائه و ذكاستنده كى
قوته كند يلى عادتا مغرور اولديغندن ذاتا
هر شئك عكسنى التزام ايدر و محاسنات
لازمه سينده همان ذاتا حق قرانه بى بنا
برين هر آن زمانك جمعيت مديته سى علميه
اعلان حرب ايدر طور ايدى . حتى
كندى صورت تعيشده بيله هم شهر يلر نك
صورت تعيشى خلافتى التزام ايلر ايدى .
بى بشرك مخلق و تصف اولديغى
كبر و غرور نهايت اوليوب از جمله هر كس
كند يلى حائر اولديغى درجه دن بر قائدها
بيوك كست مكه چالشد يغندن دبوزنك جله دن
زياده بو حالك علميه التزام ايدوب اخلاق
مخصوصه سى افعال ذاتيه سيله اعلان
ايچون سوراق اوزر نلنده باتمق درجه سينه
قدر منزل اختيار ايلدى و ذاتا كو بكر ايله
موافقت و مصاحبت ايلر ايدى . ايشته
بوسيله مبنيدر كه مذهب كللى كند يسه

قولا وضع ایتوب فعلا دخی نایید ایدر
ومتضاسنه دائما توفیق حرکت ایلر
ایدی .

مشارالیه التزام ایتش اولدیغی بومسلکده
اوقدر ایلر ویه واردی که نفسی هرشدن
تبریه ایدمه عالدیه ماملکی رطغارجق
ایله برصوبا و برده بول وکنیش کوملکه
منحصر قالدی . طغارجقنده کتابلری
بولوب صوبایی سلاح اوله رق استعمال ایدر
وکوملکی دخی کوندر تسترو کیجه دخی
یتاق اولق ایچون قوللاتور ایدی .
« ملاحظه مخصوصه »

(دیورنک طغارجقنده محفوظ اولان
افکار عالییه دن برطالقی انشالله طغارجق
دخی قونله جقدر)

حکایه ایدرلر که اشیبای موجوده سی
میانده اولجه برده برجنایق پارچه سی بولور
ایدی . برکون چوجقک بریسی چمنه دن
آوجلله صوابچر ایکن کورنجه « ایواه ایواه
بن دیورنم دیو عالی اصلاحه چالشیه یورم
حالبو که شوچوجق قدرده نجر به صاحبی
دکل ایشم » دیو حیقلنه رق . بولنومسز
چتاغی به چارهرق قیرمشدن .

صاحبی صقالی الیلدیکنه اوزاتوب
کتش ایدی . قیشک برده قاروار ایکن
بیله یالین ایاق یورو بوب یازین دخی قرغین
قوملرک ایچنده بوارنور ایدی . بولده کلنلر
کچنلر کندوسنه بعضی ته اغانه ده بولنوب
مشارالیه کوله رک « شمدیکی حالده بن حارق
العاده بولنه یورم . بنارین سز بکا معاونت
ایغلیسکنه فقط بتون دنیا بزم مذهبیه سالک

استناد اولمشدر .

سقراط بیله بومذهبی التزام ایتماش
و سقراطک شا کردی و دیورنک معلمی
انتیستنه دخی دیورن درجه سنی بوله مامش
اولدیفندن خلقل برقمی دخی دیورنی
مذهب سقراطک بیله تجویز ایتیه جیکی
بر بولی التزامندن طولانی طعن ایدر ایدی .
حالبو که کندیبی بوقایوده دخی دیمش
اولدیفنم وجهله بوکی طعن و تشنیعه اصلا
قولاق و برمز ایدی . « قانون انسانیت
نظرند معیب اولان حال و حرکتدن بشقه
هیچ برشی انسانک یوزونی قرارنم » سوزینی
کندیسنه ورد زبان ایدمش اولدیفندن
دائما بونکله مدافعه کوستر ایدی .

« زنان فتنه جهاندر » سوزی دخی
جمله قواعد اساسیه سنن اولوب بونلرک
مستعد اولدقلری فتنه دن عالی قورتارقی
ایچون کندیلرینه اوله طیارچه سنه رعایت
ایلدیلرک عادات تحت القهر استخدام اولملری
بولنه کیدر ایدی .

اک زیاده التزام ایلدیکی شی انسانک
« نفس » دبتلان دشمن قویستک باشنی
ازمسی اولوب حظوظات نفسانییه به تعالی
بتون بتون فضیلت انسانیه مک ضدیدر
دیو حکم ایدر ایدی « کوردیکم آدملر کندی
نفسلری اننده اسیر اولدقلری حالده
کندیلرینه حالا حرعد ایدرلر برکره
کندی نفسلریک ربقت اسارتدن
قورتلسونلرده اوزمان دعویا حریتده
بولنسونلر » دیر ایدی .

فقط بوکی قواعد اساسیه یی یالکن

اوله حق اولسه او زمان سز حارق العاده
بولمش اوله جعفر كدن بز سزه اعانه ايدرايدك
دبو عرض اولشان اعانه زدن او ككون
كنديسنيك اشد احتياجه محتاج اولديني
شي نه ايسه آني قبول ايدرايدى
لمى اچيك اولديني حالده نيكه بك چوق
چالشمش ايسه ده بر درلو آكشه مديغندن
چوق شي انسان قسمي جبلت اصليه سنى
مكر بتون بتون اونودرمش باقلسه بز شمدى
چيك ات كيكلريني كوپك كبي كبره كبره
على ايدك ديه استغراب ايتشدرد

حكيم مشارالهمك دائما بر فېجى ايجنده
يتوت ايلديكي مروي ايسه ده قلاويه نام
محرر بازمش اولديني يونانستان قديم
تاريخنده بو صورتى رد وانككار ايدرك
ذكر اولشان روايات (سيهبل) نام عبادت
خانه سنك قوسى او كنده بر فېجى بولنه رقى
دبوژنك ارالقده بر او فېجى ايجنده يانديني
كورلمش اولسندن آزه برشي بولنديني
درميان ايدبور حتى قلاوير دير كدبوژنك
ايكي كيجسه بر محله ده يانديني بك نادر
كورلمشدر

دبوژن كندى كنديسنه تمدح ايدر
ايكن شويله سويلر ايدى :

« آقرين سكا دبوژن عشق اولسون
سكا بو تخسينلر هب بكادر دبوژن
بنم دنياده نه قدر وقايع فجيجه اوله بيلور
ايسه انلرك حقيقتده مشخصي بنم بن
وطنندن طرد اولمش برسز بورنسر بر آدم
محتاج اولديغم اككي سائر خلق كبي چاليله رقى
بوزومك صوبى دو كدو كدو كدو ديلنورم »

بوكون نزهده بولنورده اقسامه تصادف ايدر
ايسدم اويمه كيده جكم ديه تكرار بر چوق
بول بورويوب بورلم كوندوزم نزهسى
ايسه كيجم دى اوراسيدر فقط زوت
وسامانك سببيت كوستردي بر طلق بلانان
دى وارسته يم راحتيم حرم
مشارالهم اسنادا تحف تحف بك چوق
حاللر حكايه اولنور انجق كنديسنيك
هر كونيكي حالى تحف اولديغندن حكايه
ايديلان شيلر هيچ قيلندن قالور
از جمله حكايه ايدرلر كه بر كون كويه
كوندز اندر رفتار اولديني حالده سوقاقلرى
دولاشوب بوقى بر آدم بر آدم بوقى ديه
آدم ارار ايمش هر كيم او كنه جقمش
ايسه بوزونه باقوب بن سكا آدم ديمكه
اوتانورم دير ايمش ز را دبوژن
فضيلت انسانيدنك الك بيوكنى حريت
كامله ده بولديغندن و حالو كه كنديسنى بيله
حرم طلق كوره مديكندن دنياده انسان
دنيان بر نوع حيوانك بالكر اسمنى ايشتم
هنوز كنديسنى كوره مدم ديه كسوب
آتار ايمش

بوقاروده دى ذكر ايدلديكي وجهله
كنديسى شريعت انسانيه نظرنده مذموم
اولميان حالاتى اجرادن اصيلا چكندى
جهتله بر كون سوقاق اورته سنده طعام
ايتديكى كورن و جانم آدبوژن شويله
بر كشاره چكاسه كده بر سيز برده طعام ايتدك
اولمى ؟ ديان بر آدمه ملك ملك عيبه
ايسه بكا اثبات ايت ده برده مدت عمر مده
ملك بديم دكل ايسه بنى بهوده نچير

ایته . شو بد بکم ایکی لقمه بی نه بریدن
چالدم ونه ده برکده بی الداتوب الدم .
بونی دیرن ذات کوکل رضایله و بردی .
بنابرین کبرلی وصافلی برده مال مسروق
کیمی بکنه نه دن مجبورم ؟ . جوابی
و برمش .

زنانه فتنه جهان نظر به باقدینی
یوفاروده . بونی اولوب بنابرین برکون
دی فانلوتک بریسی . دیوژن نه زمان اولتک
اولادر کنج ایکن می اختیار ایکن می ،
دبدکده . کنج اولتور ایسه کتک عجله آتش
اولورسک اختیار اولتور ایسه کتک وقت
یکمیش اولور . جوابی و برمشدر .

افاضل حکمدان خواجه نصر الدین
مرحوم حقنده اولدینی کی دیوژن حقنده
دخی بعضی مضارب اخلاق حکایه روایت
ایدلش اولدیفندن بعضی کسده دیوژن
اخلاقه نقصانده حکم انجشله ایسه ده
مشارالیهک بوبله برافتریه اوغرا دیقندن
طولایی ناسف اولتور . کندیسی غایت
ادیادن اولوب محض ازماننده اخلاق عومیه جه
کوردیکی برطنام نقصانلری اصلاح ایچون
برمنوال محرر افتخارک صوکه درجه سنه قدر
وارمش ایدی . حتی اسکندر کبیرک
. بن اسکندر اولماش اولسه ایدم دیوژن
اولور ایدم ، دیمسی صحیح اولوق اوزره شهرت
بولمشدر که دیوژنک اخلاقه برکونه نقصانی
اولش اولسه ایدی اسکندر کی بر حکمدار
آنک حالله هم حال اولغی نفسی ایچون
نجور ایچیدجکی درکار ایدی .
بهاره شوالیه رابز برارانی حیدودر

کندیسی چالهرق وقاپازق قوز بنت شهرینه
کونوروب اوراده . (قسه زیاده) نام زنکین
برقیاسوقه فروخت ایلدیله . قسه نیاده
دیوژنک حدت ذککا و سرعت انتقاله
و خصوصیه معلومات و کماله حیوان اولهرق
کندی اموری اوزرینه مدبر نصب ایلدی
و چوققلرینک تربیه سنی دخی مشارالیه
حواله ایدی .

یونانستان کتب اخلاق دیوژنک
قسه نیاده زادهله و یردیکی تربیه و صف
ایدوبده . بتورمزله . اولجه صحت وجودلری
ایچون ژمناسیقندن باشلاوب آزیتک تحقیق
کیتک صورتلریله برابر اخلاق و فنونجه
چوققلری درجه کماله ایصال ایتمیش .

حتی روایت ایدرله که قسه نیاده کندیسی
دخی ذو فنون علمدان اولدینی حالده
. کاشکی بن چوقق اولسه ایدم ده بنی دخی
دیوژن تربیه ایده ایدی ، دیمشدر .

دیوژنک بواسارتی لفظ مراد بر حکمه
قالوب مشارالیه اواخر عمرنده موسم شتایی
آته ده موسم صینی دخی قوریتنده کچورمکی
اعتدال ایدمشیدی . قوریتنده بولندی
زمان اکثریا (قرانیون) نام ژمناسیق
خانه ده وقت کچوردیکندن کندیسی
کورمک ایسته یانلر اورایه کیدرله ایدی .
اسکندر کیم ایله مشارالیهک میانشده
وقوعولش اولان اومه . مور ملاقات بنده
بومحاده وقوعولمشدر . شوبله که .

اسکندر کیم آسیایه کیدرایکن قوریت
بولی اوزرینه تصادفی ایلدیکندن دیوژنک
درکار اولان صیت و شهرته مبنی ملاقاتی

حیوانات و افکار جمعیت

نظر دقتی یا لکرمالی تحت قهر سلطنته
المش اولان بنی بشره حصر ایش بولغان
بعض مدققین حکما انسان ایچون اوقدر
وصف و تعریفده بولور که افکاره حیرت
و بلکه حیرتله برابر هست دخی ویرد .

فقط دیگر طرفده برطاق مدققینک دخی
نظر دقتی انسانی تجربه و امتحانده انسانک
غیری سار حیواناته و حتی بعض کره باقلر
التده چکنه دیگر حشرات دخی ایلیشدرک
انلرده حشرات مذکورده نك عالم
خصوصیلرینی بالامتحان اولبلده اوله
وصفیلرده بولور که افکارمزه بخش
ایده‌جکی حیرت انسان حقنده ایدیلان
اوصافک ویرجکی حیردن ده‌اشاشانی
قالز .

انسان صحیحاً برهنه کبرا اولدینی
ایچون اکادرا اولان خصوصیات برز صکره
تأخیر ایدامده شدیلک انسامه نسبتله نه‌هغه
صغرا . دیک لازم کلان بعض حشراتک
عالم خصوصیلرینی موازنه ایدلم . و جناب
قادر اعظم حضرتلرینک مائر عظمت
جبروتیسنی الک کوچوک شیلرده کورهلم .

حالبو که زم بوراد الک کوچوک تعمیر
ایدی دیگر شیلرلر زداولی التهارده الک بولک
اعتبار ایدلمکده شایان اولدینی البته
شهمدن وارستدر .

دنیاده الک بولک مدققینک الک زیاده
نظر دقتده چارپانشی افکار جمعیتدر .
انسانلرده اولان افکار چیتک درجه‌سی

آرزو ایش و کندبسی قوجه اسکندر
کبر اولدینی حالده قاقوب اوفیلدوف
عظمتک ایغنه کیشدر . دیوژنه عریض
و عمیق وقوعبولان مشافه‌ستد علو
افکارینه حیرتله دبله بدن نه‌دیلرک .
دیدیکی زمان دیوژن اسکندرک آموزینه
ایله معایدلرک ویر طرفه چککه جالشدری
« ایتدم براز شو طرفه چککه کزی دیرلم
زیرایی کوشمک ضیاستدن منع ایدیلورکیز »
جوابی ویرمشدر .

میلاد عیسایان ۳۲۳ سنه مقدم
دیوژنک تمام طغسان یاشنده اولدینی حالده
وقاتی نه بوجالده وقوعبولمشدر .

وفاتندن مقدم کندی نعتی برطاقک
باشنده آتی ویرلرینی توصیه ایشیدی .
فقط او وجودک علوقدری هر حالده هم
عصری عندنده تقدیر ایدلمش بولندیقتدن
غایت . کلف بر جنازه‌لای ترتیبله قور بندن
قراپون جناسیق خانه‌سنه کیدن یول
اوزینه دفن ایشلر و مزارینک اوزینه
دخی ذاهب اولدینی مذهب دلالت ایتک
اوزهر مرمر دن مصنوع برکلب رسم مجسمی
قوبیشلدر .

غریبی شورا سیدر که مشارالیهک وفاتی
اسکندر کبیرک وفات ابتدایی سنه‌یه
نصادق ایشدر . اتها

دیوژن حقنده روایت اولشان بعض
فقرات ایله بعض حکمیاتی دخی طوبیلاش
اولدیفندن انشالله انلری دخی طغاجفرک
برکنارینه صیقه‌شدیریز .